

ИЗЛОЖБАТА НА АТАНАС АНДАСАРОВ

На 15 септември в галерия "Крида-арт" г-н Кръстан Дянков откри изложбата на Атанас Андасаров, от чието последно появяване измина не много, но достатъчно време, за да се усети неговата липса в художественото пространство.

Показаните платна са малко на брой, но представят направеното от художника в периода между 1990 и 1992 г. Ако с предишните си работи той разкриваше пристрастие към гротесково преиначената форма, към портрета, в който живописната материя се разтегля и развива по определен начин, за да предаде индивидуалните, винаги уловени с ирония черти на модела, то сега преобладават статични композиции и главно пейзажи. Получава се впечатлението, че авторът нарочно се обръща към един различен в сравнение с досегашните му творби подход. Човек би могъл да очаква, че в изложбата на Атанас ще види галерия от типове, остроумно развенчани или възхвалени, живописвани в духа на немския гротесков експресионизъм, който отличаваше по-ранните картини и който свидетелствуваше за школовката на автора в Германия. Днешната конюнктура би предложила изобилен материал за подобен поглед към човешката комедия. Точно обратното: сега зрителят се изправя пред пейзажи, в които се разстилат хълмове, пътища, равнини, небеса, сглобени от едри цветни петна, с податливи, опиращи една в друга собствените си граници форми. Хармонията, плавните преходи, мекотата, която напомня за стила на Найден Петков в отделни платна, несъмнената поетичност създават усещането за жив, плътски, силно сетивен организъм. И тогава се откриват и напреженията, силните студени и топли тонове, ярко контрастиращи в малки цветни повърхности, разпръснати тук и там; открива се непрестанната промяна на ритъма. Тогава Пейзажът, вече като символичен образ, заговоря на изпълнен със страст и размисъл език, но без истински да повиши тон, без да се разкрива от драматичен патос. Сякаш авторът желае да си върне спокойствието с фиктивния картинен свят, да създаде от платното душевен рай – носталгия се излъчва от няколко пейзажа и особено от един, изпълнен в необичайно за автора сфумато и почти монокромна тоналност. Като цяло тези творби се вписват в лиричния жанр "пейзажи на душата".

Преобладаващото вътрешно настроение, което заменя силната, външно изразителна форма от предишните работи, е променило и общата структура на картините на Атанас. Отделните форми, разпределе-

нието на цветовете, подсилването им като основни средства за предаване на чувството, почти пълното отсъствие на конкретни образи в отделни картини, напомнят за принципите на абстрактния експресионизъм. Въпреки това обаче класическата основа си остава непокътната, нейният академичен скелет се усеща под променилата вида си колоритна плът и даже леко я убива в няколко от показаните творби.

В две от платната, които най-общо могат да се нарекат фигурални, се проявяват повече елементи на познатата от по-рано стилистика на автора. Тези творби от друга страна като че разкриват по-директно и замисля при подбора на показаните неща. Едната работа носи определен социален патос. От кафеникаво-сивкавия фон неусетно изплуват очертанията на главата и плещите на тлъст мъжага, с нагънат касапски врат; пред него виси бялата плът на жерт-

вата му, неговия оброк, в който няма свещена жертвеност, а просто насилствена смърт. Контрастът между белите, студени-те сини, червените петна е брутален, но същите цветни комбинации, разиграни в ръкавите, напомнящи шутовска дреха, намекват за някаква глупашка несъобразност, както са несъобразни крехката жертва и гигантският палач.

Другото платно е автопортрет. То се

възприема като начало или край на поредицата картини в залата. Отново в бульона от цветни петна се заражда живата клетка – лицето на художника, изплуващо над същите шутовски ръкави и от това лице просто излитат ярко светлосините – учудени, насмешливи, озадачени, дяволски, опитващи се да проникнат навсякъде, очи...

ЕЛИСАВЕТА МУСАКОВА